

معرفی اهداگر سند

سکینه خراج*

را از ذوالریاستین آموخت. در محضر نورعلی شاه ثانی کرمانی پیر، رشته ذوالریاستینی را پی گرفت. پدرش مرحوم حاج عبدالحسین آزاد، از مریدان خاص سیفعلی شاه تفرشی خاکسار به شمار می‌آمد. که ملقب به مونسعلی شاه فرزند وفاعلی شاه بود. مرحوم ذوالریاستین، علاوه بر مقام شامخ ارشاد، در صدر مشروطیت از پیشگامان آزادیخواهی بود و مجاهدات آن روزگار وی در فارس، زبانزد آزادیخواهان می‌باشد.

حاج آزاد علی شاه کرمانشاهی در بین سالهای ۱۳۳۶-۱۳۳۹ ش. / ۱۹۵۷-۱۹۶۰ م. - که در تهران سرگرم ادامه تحصیل بود - در خانقاه نعمت‌اللهی ذوالریاستین تهران اقامت داشت و امور فرهنگی و تعلیمی خانقاه را اداره می‌کرد. در این مدت، چندین رساله و جزوه در مقوله تصوف نوشت که اغلب چاپ و منتشر گردید و از آن جمله:

- ۱- درسی از تصوف؛
- ۲- خدای درویش؛
- ۳- سرچشمه تصوف؛
- ۴- تصوف و صوفی.

دکتر مهریار آزادی فرزند زنده‌یاد چنگیز آزادی، اهداگر مجموعه اسناد خانوادگی خود می‌باشد. این اسناد شامل: احکام (امامقلی میرزا در تخفیف مالیاتی، حسام‌السلطنه ابوالفتح میرزا، سالارالدوله و وزارت عدلیه اعظم، تعیین حدود و رفع اختلاف) و دستور اعظم‌الدوله حاکم ولایت کردستان و گروس، امیرالامرا محمد امین سالار عشایر، و مکاتباتی از مستوفی‌الممالک، نظام‌الدوله و حاج بابا شیخ مربوط به کردستان، آذربایجان غربی، سقز، سردشت و ایل گورگ در سالهای ۱۲۹۷ق. / ۱۸۸۰م. تا ۱۳۳۵ق. / ۱۹۱۶م. به تعداد ۲۳۰ برگ می‌باشد.

روانشاد چنگیز آزادی ملقب به حاج آزاد علی شاه کرمانشاهی فرزند عبدالحسین آزادی، در ۱۵ آبان ۱۳۱۵ ش. / ۴ سپتامبر ۱۹۳۶ م. در کرمانشاه متولد شد. تحصیلات ابتدائی و متوسطه را در زادگاهش به پایان رسانید. از آن پس به تهران آمد و در دانشکده حقوق ادامه تحصیل داد و وارد وزارت دادگستری شد.

وی، در آغاز جوانی به سال ۱۳۳۱ ش. / ۱۹۵۲ م.، نخست دستوره‌های مقدماتی طریقت نعمت‌اللهی

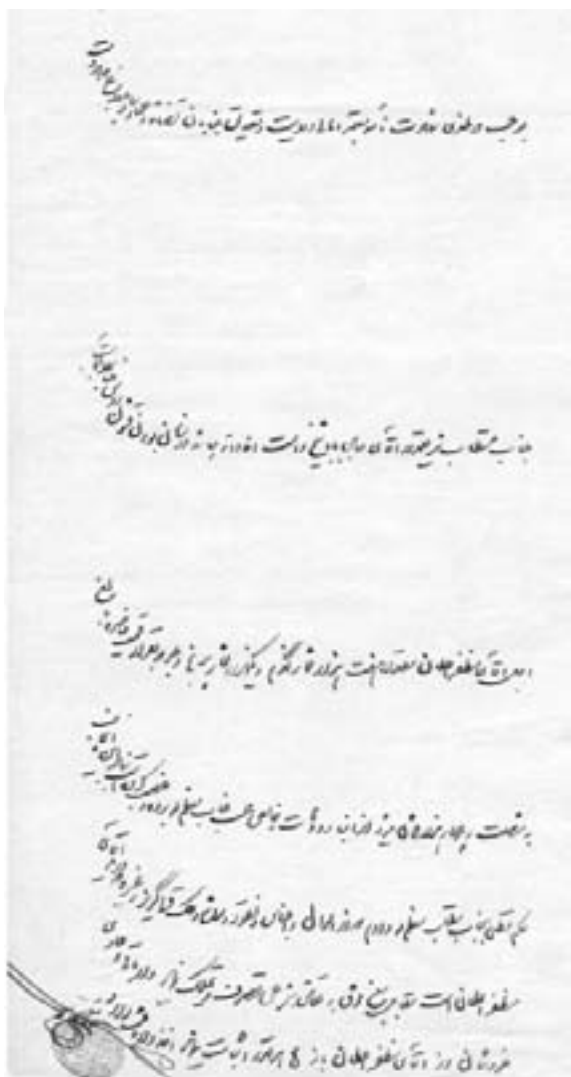
همزمان با حضور در خانقاه ذوالریاستین تهران، از محضر زنده‌یاد درویش رضاقلی بکتاش، از مشایخ جهان‌نیده استفاده‌های شایان برد. آنگاه در مقام قضاوت، در اقصا نقاط این سرزمین به دستگیری مظلومان کمر همت بست؛ تا اینکه در روستای ترجان کردستان محضر مرحوم شیخ محمد نورانی هاشمی را معروف به شیخ زنبیل، درک کرد. آزادی، متخلص به آزاد، شاعری آزاده و عارفی دل‌داده بود که روح عرفان و تصوف در غزلهایش هویدا است.

او، سرانجام در صبح روز جمعه ۲ شهریور ۱۳۷۵ ش. / ۲۳ اوت ۱۹۹۶ م. در تهران درگذشت. روحش شاد و یادش گرامی باد.

سازمان، بدین وسیله مراتب سپاس و تقدیر خود را به دکتر مهریار آزادی اعلام می‌دارد که اقدام به اهدای ۴۰ ردیف از اسناد خانوادگی خود (مربوط به روانشاد چنگیز آزادی ملقب به حاج آزاد علی شاه کرمانشاهی) به تعداد ۲۳۰ برگ به گنجینه اسناد ملی کردند.

حاج آزاد علی شاه کرمانشاهی

نامه سردار مگری به حاجی بابا شیخ، جهت دریافت وجوه اجناس و اموال غصب شده خود از مظفرالسلطان، در زمان حمله روس؛

شماره ۱۱۴ - ۸۱۱۲۰۰
شماره ۱۵۱۰ - ضمیمه

آقای مینه آقا گورک

نظر با طاعت و مستگذاری که از شما منبسطه طهر رسیده و حسن مراتب
 که در خراسان او امر قشونی امر از داشته و مدارد علیه خداست شما
 در پیشگاه مبارک بندگان حضرت اشرف اعظم مقصد فرماید
 کل قوی عز و جوی غزنی دست غمته مورد قدر دانی واقع و ساداس
 سابق و لاحق شما اینک است طایفه (گورک تفر) را بموجب
 امریه (۱۲۹۸) شما و گذار فرمود که سررستی آنها مشغول است
 انکاج حسن قیام خود مان با عموم طایفه و خدمتگاری نسبت به
 متوجه و خراسان مقرر است و قوه این موضوعه مملکتی مساعد فرماید
 قشون نیز مستطبره بوده با نجب ام و طایف تنظیم امور و طایفه
 اشتغال رزید .
 فرزند مختلط کردستان

سید
[Signature]

فصلنامه گنجینه اسناد ۶۹ (بهار ۱۳۸۷)

حکم نظامی فرمانده تیپ مختلط کردستان در خصوص تفویض ریاست طایفه گورک سقز به مینه آقا گورک (۱۳۰۸ ش.).

عقدنامه ازدواج ابراهیم آقا ولد عثمان آقای سرائیل گورک با ماه بگم خانم، صبیہ شیرخان بیگ (۱۲۹۸ق .)